

ไก่เบตง (สายเคยู)

ภาควิชาสัตวบาล
คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
กรุงเทพฯ

ไก่เบตง (สายเคยู) หรือ ไก่เคยูเบตง

ไก่เบตง (สายเคยู) หรือที่เรียกกันสั้น ๆ ว่า **ไก่เคยูเบตง** นั้น เป็นไก่พื้นเมืองที่พัฒนามาจากไก่พันธุ์เบตง ซึ่งมีการพัฒนามาจากพันธุ์แลงซาน ที่มีถิ่นกำเนิดจากมณฑลกว่างตุง ประเทศจีน และถูกนำมาเลี้ยงอยู่ที่ อ.เบตง จังหวัดยะลา โดยชาวจีนที่อพยพมาอยู่ในประเทศไทย

ภาควิชาสัตวบาล คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้นำไก่พันธุ์เบตงนี้มาเลี้ยง และทำงานวิจัยด้านต่าง ๆ มาเป็นระยะเวลาช้านาน มีการผลิตทดแทนภายในฝูงมาตลอดเวลา โดยงานวิจัยในช่วงแรกนั้นเน้นไปในทางด้านอาหาร สรีรวิทยา และการผลิต

จากการผลิตผูกทดแทนนั้นทำให้ไก่ที่มีอยู่นั้นมี
ข้อเด่นคือสามารถปรับตัวได้ดี และสามารถให้
ผลผลิตในสภาพแวดล้อมและการจัดการภายใน
ฟาร์มไก่หลวงสุวรรณวาจกกิจ จากฝูงพื้นฐานดั้งเดิม
ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2550 จึงได้เริ่มได้มีการวางแผน
การคัดเลือกและการผสมพันธุ์อย่างจริงจัง มีการจัดทำ
บันทึกพันธุ์ประวัติเพื่อหลีกเลี่ยงเลือดชิดที่เกิดขึ้นอย่าง
รวดเร็ว และทำการคัดเลือกโดยมุ่งเน้นลักษณะการ
เจริญเติบโต และการให้ไข่ในฝูงแม่พันธุ์

จากแผนการคัดเลือกและ
การผสมพันธุ์ ในปัจจุบันภาควิชาฯ ได้พัฒนาเป็นไก่
เบตง (สายเคยู) ลักษณะโดยทั่วไปภายนอกยังคง
ลักษณะในพันธุ์เบตงไว้ คือ ลักษณะหงอนเป็นหงอน
จักร สีแดง หลังจากขนเลี้ยงร่วง ขนจริงงอกเข้า มี
การพัฒนาของขนปีกและขนหางน้อย ออกใหญ่ ลำตัว
กว้างลึก ปากและแข้งมีสีเหลือง ตุ่มหุ้มสีแดง แต่
สำหรับสีขนได้พัฒนาออกเป็น 2 สี คือ สีเหลือง
ทอง (ซึ่งเหมือนกับไก่พันธุ์เบตงดั้งเดิม) และสีขาว
แต่ในปัจจุบัน ไก่เบตง (สายเคยู) สีขาว ยังมีปริมาณ
ไม่มากนัก ดังนั้นที่พบเห็นโดยทั่วไปจึงเป็น ไก่ เบตง (สายเคยู)

สีเหลืองทอง

การเลี้ยงไก่เบตง (สายเคยู)

เนื่องจากไก่เบตง (สายเคยู) นั้นได้รับการพัฒนาและคัดเลือกในสภาวะที่มีการจัดการด้านสภาพแวดล้อม และการจัดการด้านอาหาร ดังนั้นเพื่อให้ไก่เคยูเบตงเจริญเติบโตได้ตามศักยภาพจึงต้องมีการจัดการควบคู่กันไป เป้าหมายในการผลิตถ้าเป็นไก่เบตง (สายเคยู) เพศผู้จะสามารถขายได้เมื่ออายุ 3 เดือน น้ำหนักตัวมีชีวิตประมาณ 1.5 กิโลกรัม อายุ 4 เดือน น้ำหนักตัวมีชีวิตประมาณ 2.1 กิโลกรัม

แต่ในเพศเมียนั้นจะมีการเจริญเติบโตช้ากว่าจึงต้องใช้เวลาในการเลี้ยงมากกว่า โดยสามารถขายได้เมื่ออายุประมาณ 4 เดือน น้ำหนักตัวมีชีวิตประมาณ 1.5 กิโลกรัม และเมื่ออายุ 5 เดือน น้ำหนักตัวมีชีวิต 1.7 กิโลกรัม และยังคงมีเป้าหมายที่จะเพิ่มการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง

สำหรับการเลี้ยงไก่เบตง (สายเคยู) เพื่อเป็นพ่อและแม่พันธุ์จะมีการจัดการการให้อาหาร และการจัดการฝูงบางอย่างที่แตกต่างกันออกไป โดยในที่นี้จะขอเน้นเป็นการเลี้ยงเพื่อผลิตเนื้อเป็นหลัก

การเลี้ยงลูกไก่อายุแรกเกิด- 1 เดือน

การเลี้ยงไก่เบตง (สายเคยู) นั้นคล้ายคลึงกับการเลี้ยงไก่เนื้อโดยทั่วไป ต้องมีการจัดเตรียมโรงเรือน การจัดการการให้อาหาร และมีการทำวัคซีนตามโปรแกรมที่กำหนด โดยการเตรียมโรงเรือนสำหรับลูกไก่เล็กนั้น ก่อนนำลูกไก่เข้าคอก โรงเรือนและอุปกรณ์ต้องมีการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อ และถ้าโรงเรือนมีการใช้อย่างต่อเนื่อง ต้องมีการเว้นระยะอย่างน้อย 7-14 วัน เพื่อตัดวงจรของ

เชื้อโรค มีม่านสำหรับกันลม โกรก มีที่ให้อาหาร (ถาดอาหาร) ที่ให้น้ำ (ขวดน้ำ) อุปกรณ์กก และหลอดไฟให้แสงสว่าง พื้นมีการปูวัสดุรองพื้น เช่น ขี้เลื่อย หรือ แกลบหนาประมาณ 7-10 เซนติเมตร เพื่อดูดซับความชื้นจากขี้ไก่ และควรมีการตรวจสอบความชื้นของวัสดุรองพื้น ถ้ามีความชื้นมาก ควรเปลี่ยนหรือนำวัสดุมากลบเพิ่ม

การกกลูกไก่เป็นการให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย เนื่องจากลูกไก่ไม่สามารถควบคุมอุณหภูมิของร่างกาย โดยจะกตั้งตั้งแต่อายุแรกเกิด จนถึงอายุ 3-4 สัปดาห์ โดยในช่วงสัปดาห์แรกนั้น ควรกกลูกไก่โดยจัดให้มีอุณหภูมิอยู่ประมาณ 32 องศาเซลเซียส และค่อย ๆ ลดลงสัปดาห์ละ 2-3 องศาเซลเซียส จนกระทั่งในสัปดาห์ที่ 4 ถ้าอุณหภูมิในโรงเรือนสูงกว่า 25 องศาเซลเซียส ก็ไม่

จำเป็นต้องกแล้ว

ในการกกลูกไก่นี้สามารถสังเกตพฤติกรรมของลูกไก่ได้ว่าอุณหภูมิเหมาะสมหรือไม่ โดยสังเกตจากการกระจายตัวหรือการรวมกลุ่มของมันของลูกไก่ ถ้าอุณหภูมิเหมาะสมลูกไก่จะกระจายตัวทั่วบริเวณ แต่ถ้าลูกไกรวมกลุ่มกันแน่นแสดงว่าอุณหภูมิต่ำเกินไป อาจมีลมโกรกทางใดทางหนึ่ง และถ้าลูกไก่อยู่ห่างจากกก และหอบ แสดงว่าอุณหภูมิสูงเกินไปลูกไกร้อน และลูกไก่อจะกินน้ำมากขึ้น

สำหรับการให้อาหารถ้าเป็นเกษตรกรรายย่อยการผสมอาหารใช้เองนั้นอาจทำให้ต้นทุนสูงขึ้นและไม่สะดวกต่อการปฏิบัติ สามารถใช้อาหารไก่พื้นเมืองหรือไก่ไข่ระยะเล็กได้ โดยในช่วง 1 เดือนแรกควรให้อาหารที่มีโปรตีนประมาณ 18-20% และระดับพลังงาน 2,800-3,000 กิโลแคลอรี

ลูกไก่ในระยะเดือนแรกจะกินอาหารปริมาณน้อยโดยเฉลี่ยประมาณวันละ 20-25 กรัมต่อตัวต่อวัน และให้ปรับลดหรือเพิ่มตามอายุของลูกไก่และปริมาณอาหารที่เหลือในถาด การให้อาหารปริมาณน้อยแต่บ่อยครั้งจะช่วยกระตุ้นการกิน และอาหารจะใหม่อยู่เสมอ ให้น้ำสะอาดอย่างเต็มที่ และในวันช่วง 3 วันแรก ควรให้น้ำผสมวิตามินและสารอิเล็กโทรไลต์ และเมื่อลูกไก่อายุ 1-2 สัปดาห์ ควรตัดปากไก่เพื่อลดการจิกตีกัน และลดการสูญเสียของอาหาร และลูกไก่สามารถแยกเพศได้จากขนาดของหงอน โดยตัวผู้จะมีขนาดหงอนที่ใหญ่และสีแดงเข้มกว่าตัวเมีย

การเลี้ยงไก่อายุ 1-4 เดือน

ในช่วงนี้สามารถแยกเพศได้แล้วจากขนาดของหงอน สามารถเลี้ยงแยกเพศหรือรวมกันได้ แต่แนะนำให้แยกเพศเพื่อความสะดวกในการจัดการหรือเมื่อจับขาย เพราะในไก่เคชเชนเบตงนี้ยังคงมีการจัดลำดับทางสังคมอยู่ ดังนั้นถ้าหะยอมยในการจับขายก็จะมีการจัดลำดับใหม่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโต เมื่อไก่อายุมากขึ้นมีขนาดใหญ่ขึ้นต้องการพื้นที่มากขึ้น จึงต้องมีการเปลี่ยนขนาดคอก และเพื่อสะดวกต่อการทำความสะอาด สามารถนำไก่มาอยู่ในคอกที่ปูพื้นแอสฟัลต์ได้แล้ว การให้แสงในช่วงนี้แสงตามธรรมชาติก็เพียงพอ แต่การเลี้ยงเป็นเนื้อและต้องการให้มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว การเพิ่มแสงในช่วงกลางวันเพื่อให้มองเห็นน้ำและอาหาร จะสามารถกระตุ้นให้ไก่กินอาหารได้มาก

การให้อาหารในช่วงนี้สามารถให้อาหารที่มีโปรตีนประมาณ 16-18% และระดับพลังงาน 2,800-3,000 กิโลแคลลอรี่ จะมีการเจริญเติบโตดีที่สุด และสามารถจับขายได้ตามขนาดและระยะเวลาที่กำหนด และต้องเปลี่ยนการให้อาหารจากถาดมาเป็นการแขวนถังอาหาร ให้อาหารเต็มที่มีการให้น้ำสามารถให้จากขวดที่มีขนาดใหญ่ขึ้น หรือให้จากระบบท่อน้ำสำหรับการให้น้ำไก่

ปริมาณอาหารเฉลี่ยที่กิน (กรัมต่อตัวต่อวัน)

อายุ	เพศผู้	เพศเมีย
1-2 เดือน	45-50	35-40
2-3 เดือน	70-75	55-60
3-4 เดือน	80-85	60-65
4-5 เดือน	-	70-75

โปรแกรมการทำวัคซีนป้องกันโรคของฟาร์มไก่หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ

อายุ (สัปดาห์)	วัคซีน	วิธีทำ
1	นิวคาสเซิล + หลอดลมอักเสบ	หยอดตา
2	กัมโบโร	ละลายน้ำดื่ม
3	นิวคาสเซิล + หลอดลมอักเสบ	หยอดตา
	ฝีดาษ	แทงปีก
5	หวัดหน้าบวม ครั้งที่ 1	ฉีดกล้ามเนื้อ
10	กล่องเสียงอักเสบ	หยอดตา
12	นิวคาสเซิล + หลอดลมอักเสบ	หยอดตา
14	หวัดหน้าบวม ครั้งที่ 2	ฉีดกล้ามเนื้อ
16	นิวคาสเซิล	ฉีดกล้ามเนื้อ
18	นิวคาสเซิล + หลอดลมอักเสบ	หยอดตา

การทำวัคซีนเพื่อป้องกันโรคเป็นสิ่งจำเป็นเนื่องจากการเลี้ยงไก่เบตง (สายเคยู) จะมีระยะเวลาในการเลี้ยงมากกว่าไก่เนื้อทางการค้าทั่วไป จึงจำเป็นต้องทำวัคซีนหลายช่วงอายุ แต่ถ้าในกรณีที่เกิดอายุขายก็จะหยุดทำวัคซีนนั้น ๆ

ไก่เบตง (สายเคยู) เมื่อถึงอายุที่จะนำมาชำแหละแล้ว จะมีเปอร์เซ็นต์ซากโดยเฉลี่ยประมาณ 80-83 % เนื้อมีรสชาติดี เนื้อนุ่ม ไม่เหลวแฉะ หนังมีสีเหลือง ไขมันใต้หนังมีน้อย เป็นที่ชื่นชอบของผู้บริโภค

ผศ.ดร. พรรณวดี โสพรรณรัตน์
หัวหน้าโครงการ
การพัฒนาไก่เคยูเบตงเพื่อเป็นธุรกิจ